

**Betreft: Gevraagd advies over de Concept Verordening Maatschappelijke
                  Ondersteuning 2015 van de gemeente Leiden d.d. 8 juli 2014**
Uitgebracht d.d. 5 augustus 2014 door de Adviesraad WMO Leiden

De Adviesraad waardeert het dat het college er voor kiest deze Concept Verordening te baseren op de modelverordening van de VNG. Die verordening is namelijk in goed overleg tussen gemeenten en cliëntenorganisaties tot stand gekomen. De Adviesraad heeft een aantal opmerkingen bij uw Verordening. Wij proberen in onze advisering waar dat mogelijk is concrete verbeteringen van de verordening aan te dragen.

1. Soms wijkt het college van de modelverordening af, of is een keuze gemaakt uit gepresenteerde alternatieven. Zo is artikel 17 geheel vervallen. De keuze om dit te doen wordt echter niet of nauwelijks inhoudelijk onderbouwd. Voor ons is daardoor niet goed te beoordelen of de afwijking of keuze terecht is. Ons advies is dan ook dat in de toelichting op deze Concept Verordening niet alleen de afwijkingen worden gemeld, maar dat (en daar gaat het ons vooral om) goed wordt beargumenteerd waarom u onderdelen van artikelen heeft geschrapt, of juist onderdelen van artikelen hebt toegevoegd.
2. De tekst voorafgaand aan artikel 1: Helder communiceren is en blijft bij wetteksten en verordeningen soms een lastige zaak. De Adviesraad heeft waardering voor de wijze waarop deze Concept Verordening is vormgegeven. Voor cliënten blijft echter ook deze Verordening moeilijk leesbaar. Advies: in de Toelichting op de Verordening meer aandacht besteden aan een voor cliënten aansprekende tekst en niet alleen verwijzen naar andere bronnen, maar net als in de Verordening Jeugdhulp 2015 in de Toelichting integraal die bronnen opnemen.
3. Na de landelijke discussie over ‘de participatie maatschappij’ (wat is dat?) krijgen we nu (zie de slotzin van de eerste alinea van de verordening) waarschijnlijk een discussie over de ‘inclusieve samenleving’ (wat is dat?). Advies: deze tekst schrappen of een heldere toelichting bij dit nieuwe fenomeen.
4. *Artikel 1a: Begripsbepalingen.* U gebruikt hier het woord ‘vergelijkbaar’ zonder (in de Toelichting) aan te geven waarmee u wilt vergelijken: bijv. kwaliteit, prijs, een combinatie? Advies: in de Toelichting hier nader op ingaan.
5. *Artikel 1m: Begripsbepaling.* Onduidelijk is welk verslag/onderzoek wordt bedoeld. Advies: Verslag: de weergave van de uitkomsten van het onderzoek als bedoeld in art. 2.3.2, vijfde lid van de wet.
6. *Artikel 2: Melding hulpvraag.* In de Toelichting op dit artikel lopen ‘melding’ en ‘aanvraag’ lijkt door elkaar. Verder is niet duidelijk waarom ervoor is gekozen in deze Verordening geen artikel op te nemen om in spoedeisende gevallen door het college direct een tijdelijke maatwerkvoorziening te laten treffen. De Adviesraad hecht in het belang van cliënten aan deze mogelijkheid. Advies: melding/aanvraag verhelderen en spoedeisende gevallen alsnog opnemen in de Verordening.

7. *Artikel 4: Vooronderzoek indienen persoonlijk plan.* Het feit dat er een Persoonlijk Plan door de cliënt kan worden opgesteld en ingediend vinden wij een belangrijk winstpunt. In de uitwerking van art. 4 worden echter de artikelen 4.3 en 4.4 uit de modelverordening van de VNG die hierover gaan, weggelaten. In de artikelsgewijze Toelichting wordt gemeld dat 'in het formulier is opgenomen dat het mogelijk is een persoonlijk plan te overhandigen'. Daarmee ontstaat in onze ogen een ongewenste onduidelijkheid met betrekking tot de status van het persoonlijk plan. De Adviesraad adviseert u daarom deze artikelen uit de modelverordening wel in uw Verordening op te nemen. Dit vooral ook omdat het college sterk inzet op 'de eigen' kracht van cliënten; een persoonlijk plan is daar nu juist een prima invulling van!
8. *Artikel 4.1.:* Ook u stelt het cliëntbelang en zijn betrokkenheid centraal. Daarom adviseren we u aan lid I toe te voegen dat het verzamelen van gegevens over de cliënt in samenspraak met hem gebeurt.
9. *Artikel 5.2.: Gesprek. Advies:* Zie het recente uitgebrachte advies van de Adviesraad WMO Leiden d.d. 27 juni 2014 over privacy en bescherming van persoonsgegevens in het sociale domein.
10. *Artikel 6: Verslag.* Het verslag van de uitkomsten van het onderzoek wordt binnen zes weken aan de cliënt toegezonden. Het onderzoek is er opgericht de cliënt weer volwaardig te laten functioneren. Vervolgens volstaat u ermee eventuele opmerkingen van de cliënt met betrekking tot het onderzoek 'toe te voegen aan het verslag'. Daarmee hebben deze opmerkingen geen enkele status en geeft u ook geen invulling aan dit element van 'eigen kracht' van de cliënt. De Adviesraad adviseert u daarom de verplichting op te nemen dat bij eventuele opmerkingen van de cliënt in een vervolggesprek binnen twee weken na ontvangst van de opmerkingen, helder wordt beargumenteerd waarom wel of niet aan deze opmerkingen tegemoet wordt gekomen. De cliënt tekent vervolgens het verslag.
11. *Artikel 8: Criteria voor een maatwerkvoorziening.* Onvoldoende is duidelijk waarom u er voor kiest het eerste artikel van de modelverordening weg te laten waarin bepaald wordt dat het verslag van het gesprek als uitgangspunt voor de beoordeling van de aanvraag wordt gehanteerd. Advies: alsnog toevoegen aan de Verordening.
12. *Artikel 9: Advisering. Advies:* vastleggen dat het om een onafhankelijke adviesinstantie moet gaan.
13. *Artikel 10 regelt de inhoud van de beschikking.* De mogelijkheden van bezwaar, persoonsgebonden budget (pgb), ed. worden genoemd. In de ogen van de Adviesraad ontbreken echter twee belangrijke onderdelen: (1) of er sprake is van een eigen bijdrage en (2) het is van belang dat wordt vastgelegd wat het resultaat is van de verstrekking van de maatwerkvoorziening. Dat is nu juist de kern van de Wmo 2015. Daarmee wordt naar onze mening de kwaliteit van de ondersteuning en/of voorziening bepaald. Het vastgelegde resultaat kan tevens gelden als het toetsingscriterium achteraf voor de kwaliteit van de ondersteuning en/of voorziening. Advies: de eigen bijdrage en het beoogde resultaat alsnog opnemen als belangrijk element van de inhoud van de beschikking.

14. *Artikel 11: Regels voor het persoonsgebonden budget (pgb).* In artikel 2.3.6 van de wet staat onder punt 2b over pgb dat: 'een pgb slechts wordt verstrekt indien de cliënt: zich gemotiveerd op het standpunt stelt dat de maatwerkvoorziening die wordt geleverd door een aanbieder, door hem niet passend wordt geacht'. In de Verordening kiest u voor de formulering: 'voor zover de cliënt kan motiveren dat deze (pgb) passend is'. Een net iets andere formulering. U licht deze keuze niet toe. U stelt dus een andere 'eis' dan in de wet staat en de adviesraad denkt dat u daarmee in strijd zou kunnen handelen met de wet. Belangrijker voor de Adviesraad is echter de vraag waarom u voor deze afwijkende formulering hebt gekozen. Wellicht is uw oordeel dat u hiermee de cliënt ruimere mogelijkheden biedt. Dat blijkt echter nergens uit en u licht dit standpunt ook niet toe. Dit zou wel passen in de visie van de raad dat we in Leiden kiezen voor een ruimhartige invulling van het pgb. Of dit (een ruimere keuzemogelijkheid) ook zo door cliënten zal worden ervaren, hangt o.a. af van uw antwoord op de vraag wat er concreet van de cliënt wordt verwacht als hij moet 'motiveren' waarom hij van oordeel is dat het pgb passend is. Vooraf (in de Toelichting) moet voor cliënten duidelijk zijn welke criteria de gemeente hanteert bij deze motivatie.
15. *Artikel 11.4: in welk document worden nadere regels voor het pgb opgenomen.* Artikel 11.4 bevat een 'kan-bepaling', terwijl art. 12.4 (stellig) bepaalt dat er een nadere regeling komt. Is dit niet met elkaar in tegenspraak?
16. *Artikel 13: Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning.* Dit artikel legt vast dat 'er door beroepskrachten gehandeld moet worden in overeenstemming met de professionele standaard. Zijn bijv. ook de wijze van bejegening, taalvaardigheid in het Nederlands onderdelen van de kwaliteitseisen? In het kader van de invoering van de Wmo 2015 vallen nieuwe groepen, zoals GGZ-cliënten en mensen met autisme en anderen die een specifieke behandeling/benadering vergen onder de reikwijdte van de wet. Wij gaan ervan uit dat de daarvoor noodzakelijke nieuwe vaardigheden ook tot de professionele standaards worden gerekend.
17. *Artikel 14: Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering.* De motivering voor de toevoeging van de artikelen 14.8 t/m 14.11 ontbreekt. De formulering in 14.8 (personen 'op te roepen') klinkt onnodig dreigend. Het kan ook zo worden gelezen dat mensen (met een beperking) zich altijd op het gemeentehuis moeten melden. Advies: Met een formulering als: 'Met de persoon zal contact worden opgenomen', wordt hetzelfde bereikt.
18. *Artikel 15: Jaarlijkse waardering mantelzorgers.* Het gaat om de formulering: 'mantelzorgers van cliënten in de gemeente'. Daarmee wordt in elk geval bedoeld dat alleen mantelzorgers van iemand die in Leiden woont voor de waardering in aanmerking kunnen komen. Zorgt een Leidse mantelzorger voor iemand uit een andere gemeente, dan moet die andere gemeente voor de waardering zorgen. Voor zover duidelijk. Door het begrip 'cliënt' te gebruiken zou de indruk kunnen ontstaan dat het alleen om een mantelzorger gaat van iemand die ondersteuning van de gemeente geniet en als zodanig bij de gemeente bekend is. In de Wmo wordt mantelzorg ruim gedefinieerd. Het zijn degenen die anderen ondersteunen bij participatie, zelfredzaamheid, maar het gaat dan ook om zorg en diensten als bedoeld in de zorgverzekeringswet. Advies: Hanteer in plaats van de omschrijving 'cliënt in de

gemeente' de omschrijving 'mantelzorger van een inwoner van Leiden die ondersteuning nodig heeft' of iets dergelijks.

19. *Artikel 18: Klachtregeling.* Klachten vormen één van de instrumenten om als gemeente (en Adviesraad) een oordeel te kunnen vormen over kwaliteit. Het lijkt ons dan ook vanzelfsprekend dat het college moet kunnen beschikken over een overzicht van bij aanbieders ingediende klachten en de afhandeling daarvan. Wij adviseren u dat ook zo vast te leggen in deze Verordening.
20. *Artikel 20.2: Betrekken van ingezetenen bij het beleid.* Advies: Ter vermijding van misverstanden toevoegen dat het om gevraagde en ongevraagde adviezen gaat.
21. *Algemeen:* In de Verordening is sprake van algemeen gebruikelijke voorziening, gebruikelijke zorg e.d.. Het is noodzakelijk dat deze begrippen in de toelichting duidelijk gedefinieerd en afgebakend worden. Dit voorkomt discussies met cliënten. Bovendien kan de inhoud van deze begrippen in de tijd verschuiven. De Adviesraad is van oordeel dat veranderingen in de interpretatie van deze begrippen duidelijk gecommuniceerd zal moeten worden en onderwerp van advisering en expliciete besluitvorming moeten zijn. Advies: In de Verordening zou daarom kunnen worden opgenomen dat voor wat betreft de inhoud van deze begrippen wordt aangesloten bij de huidige vastgestelde regelgeving en uitvoering.

*Adviesraad WMO Leiden
5 augustus 2014*